

11.1.11

הודעה לעיתונות: המרכז הלאומי להשתלות סיכום פעילות לשנת 2010 ותוכניות לשנת 2011

סיכום

- חלה עליה בהשתלות כליה מתורמים חיים
- נפתרו מרבית המגבלות הלוגיסטיות לקביעת מוות מוחי נשימתי, שנוצרו בעקבות החוק מ-2008, בזכות הוספת מכשור רפואי לרשימת המכשירים לקביעת המוות המוחי נשימתי, ובזכות הכשרות שבוצעו למבצעים ולמפענחים של הבדיקות.
- קמפיין פרסום שנתי ליידוע הציבור על תוכנית הקדימות בתור להשתלה- לחותמים על כרטיס תורם אדי הניב 24000 חותמים. חתומים כיום 561 אלף איש.
- חלה ירידה במספר ההשתלות מתורמים נפטרים, למרות שמירה על שיעור היענות לתרומה – שיעור ההסכמות של משפחות לתרום איברים- גבוה יחסית כ- 50%.
- חלה עליה בגילאי התורמים הנפטרים: למעלה משליש התורמים (36%) מעל גיל 60 ומחציתם מעל גיל 70 ועד גיל 80. דבר הפוסל מראש את האפשרות לתרומות לב (אפשר להנציל לב עד גיל 60-55) ובחלקו גם לתרומת ראות (אפשר להנציל ראות מתורמים עד גיל 70).
- כתוצאה מכל אלו חלה עליה ברשימת הממתינים להשתלה, ובתמותה של ממתינים.

תוכניות לשנת 2011

פיתוח תוכניות חדשות להגדלת מספר ההשתלות

- א. **הפעלת תוכנית חדשה לחילופי תורמים** – עבור תורמי כליה חיים, שלא נמצאו מתאימים לתרום לקרוביהם. תוכנית חדשה שתוצג באופן מפורט לקראת הפעלתה בחודש מרץ.
- ב. **הפעלת תוכנית להשתלות מתורמים ללא לב פועם**. תורמים שנפטרו לאחר הפסקת פעילות המוח והלב, ובשיטות מיוחדות ובפרק זמן מאוד קצר ניתן להנציל את הכליות ולהשתילן. תוכנית זו כרוכה בהכנות מורכבות ולכן במהלך השנה יוחל בפייולט בשלושה מרכזי השתלה. פרטי התוכנית יוצגו במפורט לקראת הפעלתה.

פרופ' ביאר- יו"ר ועדת ההיגוי של המרכז הלאומי להשתלות: לאור הירידה במספר ההשתלות, המרכז להשתלות ומשרד הבריאות ישקיעו השנה בתוכניות חלופיות להגדלת מספר התרומות מתורמים חיים ומתורמים ללא לב פועם. כמו כן ישקיעו בהגדלת הנכונות של הציבור לתרום איברים ולחתום על כרטיס תורם אדי".

פרופ' ביאר מוסיף: "אני מזמין את הציבור להתגייס למשימה הלאומית- להצלת חיים- ולחתום על כרטיס תורם אדי".

מנכל משרד הבריאות דר רוני גמזו התחייב בפני חברי ועדת ההיגוי של המרכז הלאומי להשתלות ליישם כל הצעה נוספת שתגובש על ידי המרכז הלאומי להשתלות גם אם יידרשו לכך משאבים ומאמצים מיוחדים. " השנה חייבת להיות התגייסות של כלל מערכת הבריאות לנושא זה".

פורום חברי ועדת ההיגוי, הביע אחדות בצורך לפעול השנה באופן יצירתי ולהציע תוכניות נוספות העשויות להגדיל את מספר השתלות האיברים.

נתונים

רשימת המתנה ארצית (נכון לינואר בכל שנה)

סך ממתנים	סך	שנה	כליות	כבד	לב	ראות	לב ראות	כליה לבלב
768	18	2006	490	101	106	47	6	18
833	16	2007	518	123	117	50	9	16
864	22	2008	540	117	115	65	5	22
923	20	2009	598	131	121	46	7	20
1069	23	2010	690	151	133	66	6	23
1117	16	2011	733	159	128	79	2	16

חולים שנפטרו בעודם ממתנים

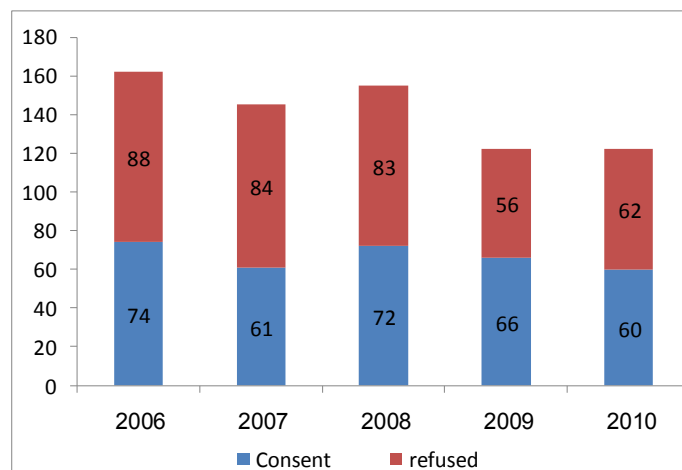
2010	2009	2008	2007	2006	
39	36	22	29	20	ממתנים לכליה
37	24	19	27	17	ממתנים לכבד
17	22	16	16	14	ממתנים ללב
31	10	23	14	13	ממתנים לריאה
124	92	80	86	64	סה"כ
11.5	10	9.2	10	8.3	% מרשימת הממתנים

ניתוח מצבי קביעת מוות מוחי נשימתי

	2009	2010
לא נקבע מוות מוחי לבקשת המשפחה	5	33
נקבע מוות מוחי – משפחה לא מקבלת את המוות, נפטר ערירי וכד	8	31
לא נקבע מוות מוחי מסיבות לוגיסטיות	10	6
חוסר יכולת לקבוע מוות מוחי מסיבות רפואיות (craniectomy, apnea test)	6	27
נקבע מוות מוחי נשימתי – נעשתה פניה למשפחה (הסכמות וסירובים)	122	122

- בעיות לוגיסטיות נפתרו ברובן: א. בזכות הוספת בדיקה מכשירנית משמעותית- מיפוי מוח עם ספקט. ב. עריכת קורסים למבצעי ומפענחי הבדיקות השונות.
- הפוטנציאל לקביעת מוות מוחי גדל (קשור להסתברויות של מספר הפטירות באבחנה של מוות מוחי נשימתי) מ - 151 בשנת 2009 ל- 219 בשנת 2010 אך בשל מגבלות חוק מוות מוחי נשימתי נעשתה פנייה רק ל- 122 משפחות של נפטרים. (תזכורת: חוק מוות מוחי נשימתי נכנס לתוקף -ביוני 2009).

הסכמות וסירובים לתרומת איברים

21

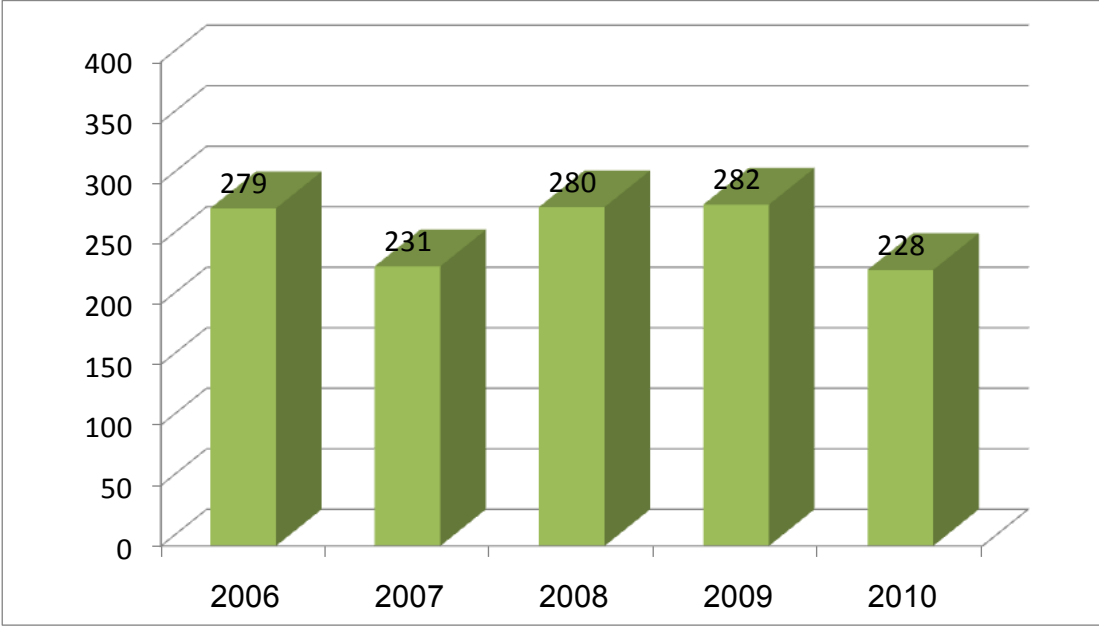
10 הסכמות נפסלו לתרומה: 8 בסמוך לניתוח לנטילת איברים ו-2 במהלך ניתוח להנצלת איברים. הסיבות: תפקוד לקוי של האיברים שלא ניתן היה לברר זאת לפני שמשפחת הנפטר נתנה הסכמה לתרומה, גילוי מחלות נוספות רק במהלך ניתוח נטילת האיברים, לא נמצא נתרים- ממתין להשתלה- מתאים.

עם עליית הגיל באוכלוסיה גדל גם הגיל של תורמי האיברים. ככל שהנפטרים בגיל גבוה יותר כך ניתן ליטול פחות איברים: לב ניתן לקחת מתורמים עד גיל 55-60, ראות עד גיל 70, לבלב עד גיל 47.

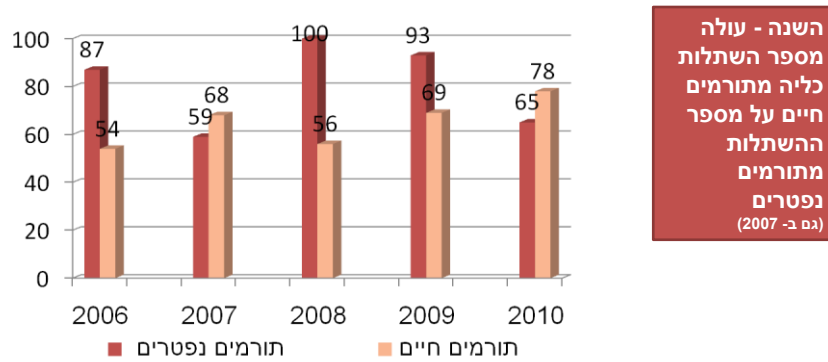
כליות וכבד ניתן לקחת גם מתורמים בגיל מבוגר עד 75-80.

ירידה של
20% במספר
ההשתלות
(09-10)

סך השתלות מתורמים נפטרים וחיים

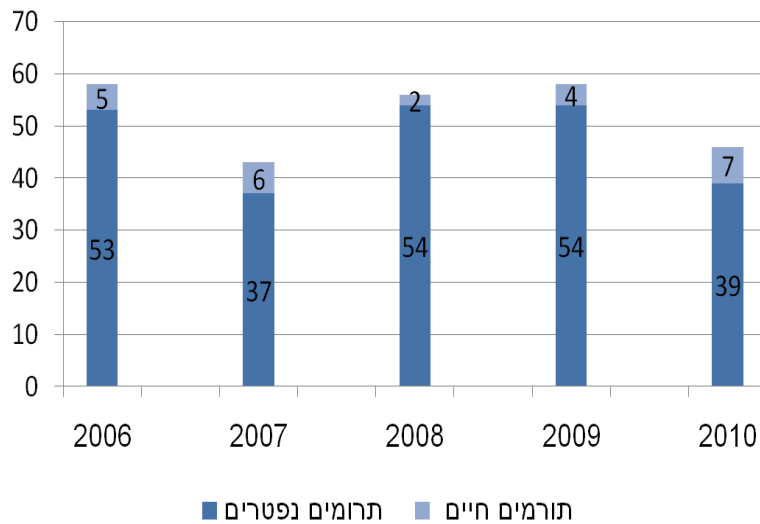

השתלות כליה מתורמים נפטרים וחיים

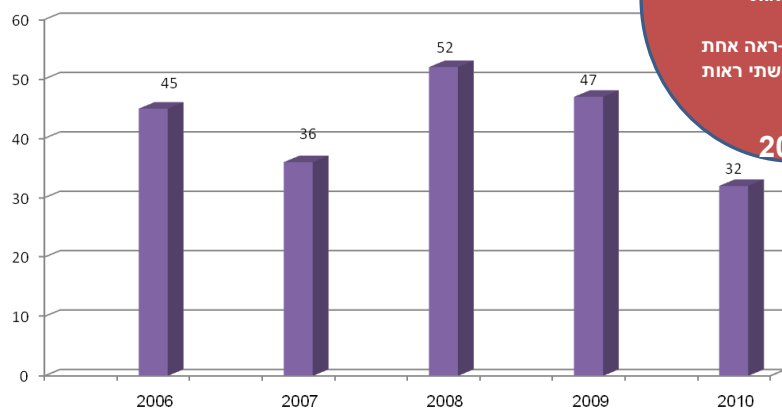
12

השתלות כבד

13

השתלת ראות

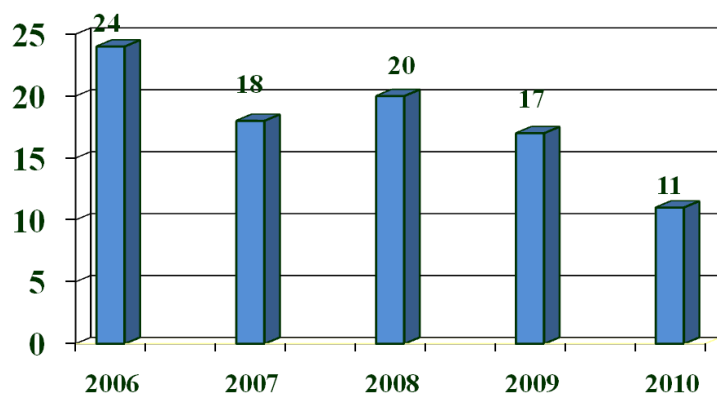
32 ניתוחי השתלה
- סך
ראות 42

22 השתלות - ראה אחת
10 השתלות - שתי ראות

2011

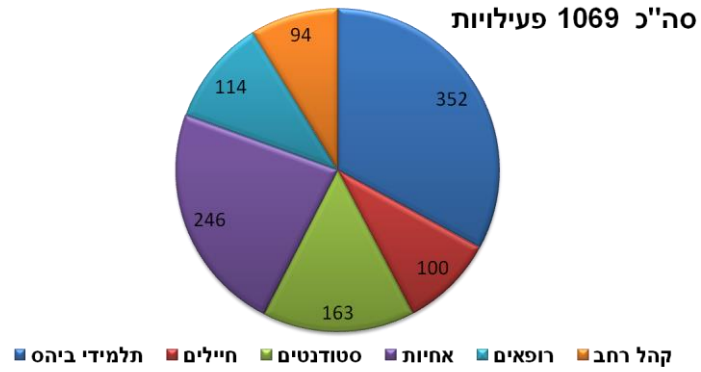
השתלות לב

במשך השנה התקיימו מעל 1000 הרצאות ימי עיון וסדנאות בקרב קהל של רופאים ואחיות
ובקרב הציבור הרחב, לקדם את המוכנות לתרום איברים ולחתום על כרטיס תורם אדי.

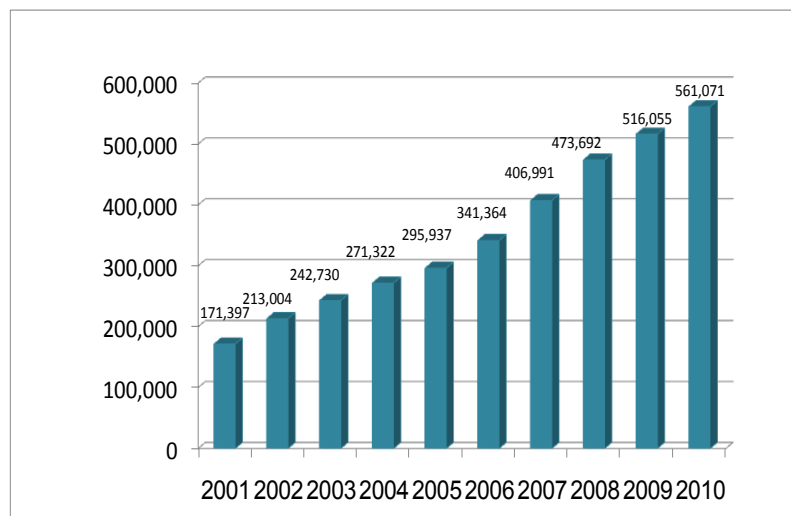

התפלגות פעילויות הסברה 2010

25

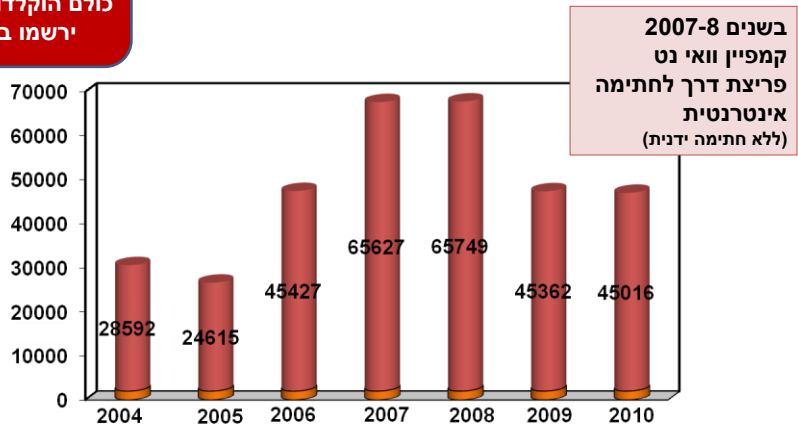
סך חתומים על כרטיס תורם

29

במהלך הקמפיין חתמו
 24 אלף חותמים – לא
 כולם הוקלדו עדיין ולכן
 ירשמו ב-2011

חותמים חדשים

התוכנית לקידום בתור להשתלה יצאה לדרך: החותמים במהלך שנת 2011 יוכלו לזכות בקדימות כבר בינואר 2012. זוהי ההזדמנות של הציבור לחתום וליהנות מקדימות, ללא צורך המתנה של 3 שנים מיום החתימה, כפי שיידרש מהחותמים – שיחתמו לאחר 31 בדצמבר 2011.